

MT

MT

MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 2.7.2008
SEG(2008) 2164

DOKUMENT TA' HIDMA MILL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

**Li jakkumpanja l-proposta ghal direttiva dwar l-applikazzjoni tad-drittijiet tal-pazjenti
fir-rigward tal-kura transkonfinali tas-sahha**

Sommarju Eżekuttiv ta' l-ISTIMA TA' L-IMPATT

{KUMM(2008) 414 finali}
{SEG(2008) 2163}

1. DAHLA

L-għan ta' l-istima ta' l-impatt huwa li titqies il-htieġa u l-impatt potenzjali ta' l-għażliet differenti għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-kura transkonfinali tas-saħħa. Wara l-eskluzjoni tas-servizzi tal-kura tas-saħħa mid-direttiva tas-servizzi, il-Kummissjoni b'din l-inizjattiva tilqa' x-xewqa kemm tal-Parlament Ewropew kif ukoll tal-Kunsill li jinvestigaw il-htieġa li tiġi mressqa proposta speċifika fil-qasam tal-kura transkonfinali tas-saħħa.

Il-kura transkonfinali tista' tiegħu forom differenti. Dan ir-rapport se jiffoka l-iktar fuq inizjattivi marbuta mal-mobilità transkonfinali tal-pazjenti. Għalkemm il-pazjenti jippreferu li l-kura tas-saħħa tkun disponibbli kemm jista' jkun qrib ta' fejn jgħixu u jaħdmu, hemm sitwazzjonijiet fejn il-kura transkonfinali tas-saħħa tista' tkun aktar konvenjenti. Għalissa numru limitat ta' pazjenti jaqsmu l-fruntieri biex jieħdu l-kura. Izda l-firxa tal-kura transkonfinali tas-saħħa qed tikber, u x'aktarx se tkompli tikber fil-gejjieni. Għal pazjenti individwali l-possibbiltà li jirċievu l-kura tas-saħħa barra minn pajjiżhom jista' jkollha impatt enormi, iżda anki għas-sistemi tal-kura tas-saħħa b'mod ġenerali l-konsegwenzi ta' kura transkonfinali jistgħu jkunu sostanzjali. Tista' tkompli tistimula l-innovazzjoni, tista' tikkontribwixxi għal aktar effiċjenza fl-ippjanar u fl-użu tar-rizorsi kif ukoll ittejjeb il-kwalità kumplessiva tal-kura. Xi sfidi madankollu ġew identifikati. Teżisti incertezza rigward l-applikazzjoni ġenerali tad-drittijiet ta' hlas lura għal kura tas-saħħa pprovduta fi Stat Membru ieħor. Konsultazzjoni mal-partijiet interessati rilevanti wriet li teżisti incertezza wkoll dwar kif l-oqfsa neċessarji għal kura tas-saħħa sikura u effettiva għandhom jiġu żgurati għall-kura transkonfinali tas-saħħa.

2. KONSULTAZZJONI MAL-PARTIJET INTERESSATI

Il-Kummissjoni permezz tal-pubblikazzjoni ta' Komunikazzjoni¹ stiednet lill-partijiet interessati rilevanti kollha biex jikkontribwixxu għal proċess ta' konsultazzjoni rigward azzjoni Komunitarja dwar is-servizzi tas-saħħa. L-għan tal-konsultazzjoni kien li tidentifika b'mod ċar il-problema/problemi fil-qasam tal-kura transkonfinali tas-saħħa u li tirċievi kontribuzzjoni dwar l-għanijiet u l-għażliet ta' politika. Il-280 kontribuzzjoni għal din il-konsultazzjoni ġew miġbura flimkien f'rapport fil-qosor². Il-kontribuzzjonijiet individwali ġew ippubblikati fuq il-websajt tal-Kummissjoni³.

Fuq kollox, il-kontributori laqgħu l-inizjattiva tal-Kummissjoni fir-rigward ta' l-azzjoni Komunitarja dwar is-servizzi tas-saħħa. Il-biċċa l-kbira tal-gvernijiet nazzjonali u bosta partijiet interessati oħra esprimew ix-xewqa li kull proposta tal-Kummissjoni dwar is-servizzi tas-saħħa għandha tkun ibbażata fuq il-“Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar valuri u prinċipji Komuni fis-Sistemi tas-Saħħa ta'

¹ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Konsultazzjoni rigward l-azzjoni Komunitarja dwar is-servizzi tas-saħħa, SEC (2006) 1195/4, 26 ta' Settembru 2006.

² Dokument tal-Kummissjoni, Rapport fil-qosor dwar it-tweġibiet għall-konsultazzjoni fir-rigward ta' l-“Azzjoni Komunitarja dwar is-servizzi tas-saħħa” (2007)

³ http://ec.europa.eu/health/ph_overview/co_operation/mobility/results_open_consultation_en.htm

l-UE”⁴. Hafna kontribuzzjonijiet (b’mod partikolari mill-gvernijiet nazzjonali, l-unions u x-xerrejja) enfasizzaw li kull azzjoni Komunitarja li taffettwa s-sistemi sanitarji għandha tirrispetta l-prinċipju tas-sussidjarjetà, b’referenza partikolari għall-Artikolu 152 tat-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea, minkejja li oħrajn argumentaw li l-prinċipju ta’ sussidjarjetà m’għandux jipprevjeni l-applikazzjoni tal-libertajiet fundamentali ta’ l-UE.

3. RIĊERKA ADDIZZJONALI

Il-Kummissjoni talbet lill-Osservatorju Ewropew għas-Sistemi u l-Politiki tas-Saħha biex iwettaq eżerċizzju ta’ rendikont sabiex jagħti ħarsa ġenerali lejn it-tendenzi u l-qagħda attwali fejn għandha x’taqsam il-kura transkonfinali tas-saħha⁵. L-istudju jipprovdi aktar għarfien dwar l-aċċess għall-kura tas-saħha, l-esperjenzi ta’ kollaborazzjoni transkonfinali, il-kwalità u s-sikurezza tal-kura tas-saħha fl-Unjoni Ewropea, kif ukoll l-iżviluppi rigward id-drittijiet tal-pazjenti. Id-differenzi fil-livelli ta’ benefiċċji u fit-tariffi bejn l-istati membri huma pprezentati wkoll. L-istudju jipprovdi għarfien dwar l-impatt tal-kura transkonfinali fuq l-għanijiet u l-funzjonijiet bażiċi tas-sistemi ta’ kura tas-saħha u jagħti ħarsa ġenerali lejn id-*data* eżistenti dwar il-kura transkonfinali tas-saħha.

Il-Kummissjoni wettqet sħarriġ tal-Eurobarometer dwar il-kura transkonfinali tas-saħha fl-UE, sabiex tipprovdi aktar għarfien dwar l-ambitu proprju tal-mobilità transkonfinali tal-pazjenti, ir-rieda tal-pazjenti li jmorru barra minn pajjiżhom għal trattament mediku u l-iżvantagġi u l-isfidi li jipprevedu meta jmorru barra minn pajjiżhom biex jirċievu l-kura tas-saħha⁶.

4. SUSSIDJARJETÀ

Hija primarjament ir-responsabbiltà ta’ l-Istati Membri individwali li jorganizzaw is-sistemi tal-kura tas-saħha tagħhom b’mod li jkunu l-aktar adattati għal pajjiżhom u għaċ-ċittadini tagħhom. Madankollu, xi kultant il-kura tas-saħha li jehtiegu ċ-ċittadini tista’ tiġi pprovduta aħjar fi Stat Membru ieħor, minħabba l-vicinanza tiegħu, in-natura speċjalizzata tal-kura, jew l-inkapaċità ta’ pajjiżhom li joffrilhom din il-kura. B’konformità mal-prinċipju ta’ sussidjarjetà, il-Komunità għandha taġixxi biss f’dan il-qasam jekk u sakemm l-għanijiet ta’ l-azzjoni proposta ma jistgħux jinkisbu b’mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk, minħabba l-iskala jew l-effetti ta’ l-azzjoni proposta, jinkisbu aħjar mill-Komunità.

Bħala prinċipju l-ligi Komunitarja diġà tipprovdi d-drittijiet għal moviment transkonfinali ta’ oġġetti, servizzi u persuni b’mod ġenerali u ta’ prodotti tas-saħha, servizzi u pazjenti b’mod partikolari. Izda hemm mistoqsijiet u incertezzi dwar xi

⁴ L-2733 laqgħa tal-Kunsill ta’ l-Impjiegi, il-Politika Soċjali, is-Saħha u l-Affarijiet tal-Konsumatur, il-Lussemburgu, 1-2 ta’ Ġunju 2006

⁵ Wismar M, Palm W, Figueras J, Ernst K and Van Ginneken E, Cross-Border Healthcare: Mapping and Analysing Health Systems Diversity (Kura Transkonfinali tas-Saħha: Ippjanar u Analizi tad-Diversità tas-Sistemi tas-Saħha, l-Osservatorju Ewropew għas-Sistemi u l-Politiki tas-Saħha, 2007.

⁶ Flash Eurobarometer Nru 210, Servizzi tal-kura transkonfinali tas-saħha fl-UE, Rapport analitiku, imwettaq minn The Gallup Organization, l-Ungerija fuq it-talba tal-Kummissjoni Ewropea, Id-Direttorat Ġenerali għas-Saħha u l-Harsien tal-Konsumatur (DĠ SANCO), 2007.

jfisser dan fil-prattika; għaċ-ċittadini u għall-partijiet interessati l-oħra kollha involuti. Il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja interpretat ir-regoli Komunitarji b'mod differenti meta mqabbla ma' l-interpretazzjoni mogħtija mill-gvernijiet nazzjonali. Izda, kif ġie enfasizzat minn bosta Stati Membri matul il-konsultazzjoni, anki wara l-interpretazzjoni pprovduta mill-Qorti, l-Istati Membri għadhom mhumiex ċerti dwar kif dawn il-każijiet individwali għandhom jiġu interpretati b'mod generali. Minhabba dawn l-inċertezzi huwa diffiċli għall-Istati Membri li jmexxu s-sistemi tal-kura tas-saħħa tagħhom b'mod xieraq. Il-kooperazzjoni fuq livell Komunitarju, pereżempju bl-iżvilupp ta' leġiżlazzjoni sekondarja, twassal għaċ-ċarezza meħtieġa, li ma tintlaħaqx permezz ta' miżuri fuq livell nazzjonali biss.

It-tieninett hemm tħassib dwar kif ikun żgurat li l-kura transkonfinali tas-saħħa tkun kemm jista' jkun sikura u effiċjenti. Il-kura transkonfinali tas-saħħa għandha, kif diġà jantiċipa l-isem, hafna aspetti transnazzjonali madwar il-Komunità kollha. Kemm għall-pazjenti kif ukoll għall-professjonisti, hemm differenza kruċjali bejn li jkunu f'it fiduċjużi fir-regoli applikabbli għall-kura transkonfinali, u li jkunu ċerti. Il-konsegwenzi potenzjalment serji hafna ta' kull inċertezza legali rigward ir-responsabbiltajiet fil-kuntest tal-kura transkonfinali tas-saħħa huma raġuni importanti biex tittiehed azzjoni dwar din il-kwistjoni. Meta ċ-ċittadini jaqsmu l-fruntieri biex jirċievu l-kura tas-saħħa, huwa importanti li jkun ċar liema pajjiż huwa responsabbli għal xiex. Bħalissa din iċ-ċarezza hija nieqsa. Mhuwiex possibbli għal Stati Membri individwali li jiddefinixxu r-responsabbiltà tagħhom stess mingħajr ma jaqblu fuq dawn ir-responsabbiltajiet ma' pajjiżi oħra involuti. Għalhekk anki biex tiġi solvuta din il-kwistjoni, jinhtieġ ftehim dwar ir-responsabbiltajiet fuq livell Komunitarju.

5. GĦAŻLIET TA' POLITIKA

Fir-rapport ta' l-istima ta' l-impatt hemm deskritti hames għażliet għal azzjoni Komunitarja biex titjeb il-kura transkonfinali, li jvarjaw minn l-ebda azzjoni ulterjuri (ix-xenarju ta' bażi) għal qafas legali dettaljat sabiex titjeb iċ-ċertezza legali, iċ-ċarezza u l-kooperazzjoni transkonfinali. Dawn l-għażliet ġew evalwati fuq il-baži ta' *data* eżistenti u billi jintużaw għodod bażiċi għall-immudellar. Il-ħidma ta' l-Osservatorju Ewropew għas-Sistemi u l-Politiki tas-Saħħa u r-rizultat ta' l-istħarriġ tal-Eurobarometer intużaw bħala kontribut siewi.

L-ewwel għażla tkun li ma jsir xejn fuq livell Komunitarju. F'dan ix-xenarju ta' baži r-responsabbiltajiet biex tinholq ċarezza jaqgħu kollha fuq l-Istati Membri individwali. Taħt it-tieni għażla, il-Kummissjoni ttiprovdi gwida dwar kwistjonijiet ta' kura transkonfinali tas-saħħa, iżda ma ttipponix miżuri legali addizzjonali li jorbtu. Il-Kummissjoni ttipponi Komunikazzjoni b'interpretazzjoni dettaljata ta' l-implikazzjoni tad-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din tkun tinkludi rakkomandazzjonijiet dwar informazzjoni li tippermetti għażliet infurmati, flimkien ma' prinċipji jew rakkomandazzjonijiet dwar il-garanzija ta' kwalità u sikurezza tal-kura transkonfinali. Il-Kummissjoni taħt din l-għażla tistabbilixxi mekkaniżmu sabiex l-Istati Membri jingħaqdu flimkien biex jaqsmu l-ideat u l-aħjar prassi fil-qasam tal-kura transkonfinali, u tappoġġja attivitajiet għall-iżvilupp ta' *data* u indikaturi komuni bħala baži ta' evidenza għat-tfassil ta' politika dwar is-servizzi tas-saħħa.

It-tielet għażla tkun tfisser, possibbilment flimkien ma' l-azzjonijiet flessibbli deskritti fl-għażla 2, it-twaqqif ta' qafas legali generali għas-servizzi tas-saħħa, permezz ta' direttiva dwar is-servizzi tas-saħħa. Din tipprovdi ċarezza dwar id-drittijiet li għandhom jithallsu lura għall-kura tas-saħħa pprovduta barra mill-pajjiż. Tistabbilixxi rekwiżit generali li jobbliga lill-Istati Membri biex jipprovdu informazzjoni liċ-ċittadini tagħhom dwar id-drittijiet tagħhom għal kura tas-saħħa barra minn pajjiżhom.

Fit-tielet għażla ġew deskritti zewġ għażliet sekondarji (3A u 3B) biex tiġi ttrattata l-kwistjoni ta' l-inċertezza legali rigward id-drittijiet finanzjarji u l-awtorizzazzjoni minn qabel għall-kura transkonfinali tas-saħħa. Fl-għażla sekondarja 3A, il-qafas eżistenti għall-koordinazzjoni ta' l-iskemi ta' sigurtà soċjali jibqa' fis-seħħ fis-sura attwali tiegħu. Barra minn din l-istruttura eżistenti, id-direttiva l-ġdida tistabbilixxi mekkaniżmu bbażat fuq il-prinċipji ta' moviment liberu u fuq l-interpretazzjoni tat-trattat mill-Qorti tal-Ġustizzja. Dan jippermetti lill-pazjenti li jfittxu kura tas-saħħa barra minn pajjiżhom (kemm fl-isptar kif ukoll mhux fl-isptar) li setgħet giet ipprovduta u rimborsata lilhom f'pajjiżhom u li jithallsu lura l-ammont li jkunu hallsu li kieku rċeview dan it-trattament f'pajjiżhom. Il-pazjent igorr ir-responsabbiltà finanzjarja ta' kull spiża addizzjonali li tinqala'. L-awtorizzazzjoni minn qabel ta' kura fl-isptar tibqa' possibbli. Skond il-mekkanizmu 3A l-Istati Membri jkollhom jipprovdu evidenza li l-ħruġ ta' pazjenti mingħajr proċedura ta' awtorizzazzjoni jkun jimmina l-bilanċ finanzjarju tas-sistema ta' sigurtà soċjali tagħhom, iż-żamma tal-kapaċità tat-trattament jew tal-kompetenza medika fit-territorju nazzjonali tagħhom.

L-għażla sekondarja 3B issegwi l-istess strateġija bħall-għażla sekondarja 3A fis-setturi kollha bl-eċċezzjoni tad-drittijiet finanzjarji u ta' l-awtorizzazzjoni minn qabel tal-kura transkonfinali tas-saħħa fl-isptar. Bħal fl-għażla sekondarja 3A, id-direttiva ġdida dwar is-servizzi tas-saħħa tistabbilixxi mekkaniżmu alternattiv ibbażat fuq il-prinċipji ta' moviment liberu u l-prinċipji li huma fl-isfond tad-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja, iżda filwaqt li għall-għażla sekondarja 3A din id-direttiva tkun applikata għall-aspetti finanzjarji tal-kura transkonfinali tas-saħħa kollha, fl-għażla sekondarja 3B, fejn għandhom x'jaqsmu l-aspetti finanzjarji, din id-direttiva tkun applikata biss għal kura transkonfinali mhux fl-isptar.

Fl-għażla 4 jistgħu jiġu stabbiliti regoli legali dettaljati flivell Ewropew. Il-Kummissjoni tipproponi qafas dettaljat ta' miżuri legali ta' armonizzazzjoni għal kwistjonijiet bħal gbir ta' *data*, għoti ta' informazzjoni lill-pazjenti, kriterji għall-awtorizzazzjoni u l-proċedura ta' awtorizzazzjoni, standards ta' kwalità u sikurezza, drittijiet tal-pazjent u kumpens għal ħsara. Jista' jkun diffiċli li din l-għażla tiġi ġġustifikata fid-dawl tal-prinċipju ta' sussidjarjetà.

6. IMPATT TA' AZZJONI KOMUNITARJA

Fl-istima ta' l-impatt ġew analizzati hames tipi differenti ta' impatt. L-ewwelnett ġie identifikat l-impatt fuq l-ispejjeż tat-trattament u fuq il-benefiċċji tat-trattament minhabba l-mobilità tal-pazjent. Mit-tabella 1 jidher ċar li ż-żieda ta' possibilitajiet li wiehed jirċievi l-kura tas-saħħa barra minn pajjiżu se tohloq żieda fl-ispejjeż tat-trattament. Dawn l-ispejjeż jibqgħu madankollu marginali meta mqabbla mal-benefiċċji miżjudi ta' trattament, li wkoll jiżiedu b'mod parallel maż-żieda ta' possibilitajiet ta' kura tas-saħħa barra mill-pajjiż. L-ispejjeż ta' konformità ġew

analizzati wkoll. L-istima ta' l-impatt tagħmilha ċara li bil-ħolqien ta' aktar ċertezza legali dawn l-ispejjeż ta' konformità jonqsu.

Madankollu, il-ħolqien ta' qafas legali dettaljat (għażla 4) joħloq għall-bidu zieda sinifikanti fl-ispejjeż, minħabba l-fatt li kull sistema tal-kura tas-saħħa teħtieġ li tigi adattata għal regoli dettaljati ġodda. Fir-rapport ta' l-istima ta' l-impatt hemm ukoll tibdil ta' l-ispejjeż amministrattivi f'kull waħda mill-għażliet analizzati. Aktar ma tinħoloq ċertezza legali, aktar jistgħu jitnaqqsu dawn l-ispejjeż amministrattivi. Billi tinħoloq aktar ċarezza dwar il-possibilitajiet għal kura transkonfinali tas-saħħa, aktar nies se jkunu jistgħu jirċievu t-trattament li jeħtieġu malajr. Għalhekk il-benefiċċji soċjali jiżdiedu hekk kif ikunu involuti aktar pazjenti.

7. TQABBIL TA' L-GHAŻLIET

Tabella 1 Impatti ta' kull ghażla pprezentati f'termini finanzjarji

Skond l-ewwel ghażla, ikomplu jeżistu l-problemi attwali. Id-drittijiet ghal hlas lura

	Ghażla 1	Ghażla 2	Ghażla 3A	Ghażla 3B	Ghażla 4
Spejjeż ta' trattament	€ 1.6 miljun	€ 2.2 miljun	€ 30.4 miljun	€ 3.1 miljun	€ 30.4 miljun
Benefiċċji ta' trattament	€ 98 miljun	€ 135 miljun	€ 585 miljun	€ 195 miljun	€ 585 miljun
Spejjeż ta' konformità	€ 500 miljun	€ 400 miljun	€ 315 miljun	€ 300 miljun	€ 20 biljun
Spejjeż amministrattivi	€ 100 miljun	€ 80 miljun	€ 60 miljun	€ 60 miljun	€ 60 miljun
Benefiċċju soċjali	195,000 aktar pazjenti jirċievu trattament	270,000 aktar pazjenti jirċievu trattament	780,000 aktar pazjenti jirċievu trattament	390,000 aktar pazjenti jirċievu trattament	780,000 aktar pazjenti jirċievu trattament

ghal kura transkonfinali tas-saħħa permezz ta' applikazzjoni diretta tal-principji ta' moviment liberu ġew stabbiliti fit-teorija. Madankollu, mingħajr azzjoni Komunitarja dawn id-drittijiet se jkunu diffiċli biex jintużaw fil-prattika. Mingħajr qafas ċar li jiżgura r-rekwiżiti minimi ghal kura transkonfinali tas-saħħa sikura u effiċjenti, tibqa' l-inċertezza, anki f'dan il-kamp. Barra minn hekk, l-ebda azzjoni ulterjuri ma tfissirx li jiġu evitati l-ispejjeż ta' kura transkonfinali tas-saħħa. Pjuttost, din tfisser kontinwazzjoni tat-tendenzi attwali, iżda flimkien ma' l-ispejjeż marbuta mal-ġestjoni ta' dawn l-inċertezzi. L-ingustizzja soċjali se tibqa'. Dawk l-anqas għonja mhumiex se jkunu lesti li jantiċipaw l-ispiza tal-kura tas-saħħa mingħajr garanziji legali sodi li dawn se jiġu rimborsati.

Bit-tieni ghażla, hemm xi titjib. Il-kwistjoni ewlenija hawnhekk hija ċ-ċertezza; minhabba li l-problemi marbuta ma' kura transkonfinali jista' jkollhom konsegwenzi katastrofiċi għall-pazjenti, mhuwiex biżżejjed li jkun hemm gwida minflok ċertezza legali rigward il-kura transkonfinali, la għall-pazjenti u lanqas għall-professionisti. It-tielet ghażla tipprovdi bilanċ bejn azzjoni fuq livell Komunitarju u dik fuq livell nazzjonali. Din tikseb l-għan ewlieni li tiġi pprovduta biżżejjed ċertezza dwar il-kwistjonijiet ewlenin fil-kura transkonfinali tas-saħħa. Hi tkabbar kemm jista' jkun il-benefiċċju ta' kura transkonfinali b'mod ġenerali, u hija l-aktar favorevoli għall-ġustizzja soċjali. Din l-ghażla tipprovdi ċertezza fir-rigward ta' hlas lura. B'kuntrast, minkejja li r-raba' ghażla tipprovdi grad saħansitra akbar ta' ċertezza, din tinvolvi spejjeż kompletament sproporzjonati u timplika grad ta' bidla u armonizzazzjoni li mhuwiex xieraq u mhux konsistenti mal-principju ta' sussidjarjetà.

Fi hdan it-tielet ghażla, l-ghażla ewlenija hija dwar l-immanigġjar tal-kura transkonfinali fl-isptar. Billi jiġi mmassimizzat l-aċċess potenzjali ghal kura transkonfinali, l-ghażla 3A hija l-unika ghażla fejn il-valur probabbli tal-benefiċċji lill-pazjenti huwa ferm akbar mill-ispejjeż globali tas-sistema. Fuq medda twila ta' żmien, mhemm l-ebda raġuni għala wiehed għandu jassumi li t-tnejjija u s-sostenibbiltà globali se jkunu mxejjla mill-implimentazzjoni ta' l-ghażla 3A. Kemm il-pajjiżi li jibagħtu kif ukoll dawk li jirċievu għall-kuntrarju se jibbenefikaw mill-

effiċjenza u mill-kwalità miżjuda kemm għal kura transkonfinali tas-saħħa kif ukoll għal dik domestika. L-għażla sekondarja 3B għandha anqas spejjeż ta' trattament, iżda ttipprovdi wkoll anqas benefiċċji, u għalhekk ma ttipprovdi benefiċċju nett ċar fuq l-ispiza ta' l-għażla. L-għażla preferuta hija għalhekk l-għażla 3, l-għażla sekondarja 3A.

Ir-raba' għażla jista' jkollha riżultat pożittiv. Madankollu l-piż amministrattiv addizzjonali matul il-fażi ta' implimentazzjoni minhabba l-armonizzazzjoni, huwa sostanzjali. Din l-għażla tkun timmina l-prinċipju ta' sussidjarjetà. L-Istati Membri għandhom sfondi differenti u sistemi tal-kura tas-saħħa differenti. Minhabba din id-diversità, l-azzjoni Komunitarja bbażata fuq strategija minn fuq għal isfel, bħal fil-każ ta' din l-għażla, ħafna drabi mhijiex potenzjalment fattibbli u effettiva.